

מרדכי עקיבא פרידמן – פרסומים
MORDECHAI A. FRIEDMAN—PUBLICATIONS

<https://telaviv.academia.edu/MordechaiAkivaFriedman>

BOOKS

ספרים

a. Author

א. מחבר

1. *Jewish Marriage in Palestine: A Cairo Geniza Study*. Vol. I: *The Ketubba Traditions of Eretz-Israel*. Tel-Aviv and New York (Tel-Aviv University and The Jewish Theological Seminary of America) 1980. XXIV + 492 pp.
2. *Jewish Marriage in Palestine: A Cairo Geniza Study*. Vol. II: *The Ketubba Texts*. Tel-Aviv and New York (TAU & JTS), 1981. XIII + 514 pp. [1–2: Ben Zvi Institute Award for Research of Eretz Israel, 1982]
3. ריבוי נשים בישראל – מקורות חדשים מגניזת קהיר, ירושלים תשמ"ו (מוסד ביאליק ואוניברסיטת תל-אביב תשמ"ו). 380 עמי + 80 לוחות.
Jewish Polygyny in the Middle Ages: New Documents from the Cairo Geniza (Hebrew) 1986. [City of Colon Award for Jewish Studies, 1988]
4. C. Sirat, P. Cauderlier, M. Dukan and M. A. Friedman. *La Ketouba de Cologne: Un contrat de mariage juif à Antinoopolis* (Papyrologica Coloniensia XII), Opladen, Germany (Westdeucher Verlag) 1986. 72 pp. + 20 plates.
5. הרמב"ם המשיח בתימן והשמד, ירושלים תשס"ב (מכון בן צבי), 286 עמי + 8 לוחות.
Maimonides, the Yemenite Messiah and Apostasy (Hebrew), Jerusalem (Ben-Zvi Institute) 2002 [Goldstein-Goren Prize for the Best Book in Jewish Thought, 2004].
6. S. D. Goitein & M. A. Friedman, *India Traders of the Middle Ages: Documents from the Cairo Geniza ('India Book')*, Leiden and Boston (Brill and Ben Zvi Institute) 2008. xxx, 918 pp.
- 6a. Paperback edition in two parts. 2011.
7. ש"ד גויטיין ומ"ע פרידמן, ספר הודו א – יוסף אלֶבְדִי סוחר-הודו הגדול, תעודות מגניזת קהיר, ירושלים תשס"ט (מכון בן-צבי וקרן הרב דוד משה ועמליה רוזן). כ + 361 עמי + 36 לוחות.
S. D. Goitein & M. A. Friedman, *India Book I: Joseph Lebdi—Prominent India Trader, Cairo Geniza Documents* (Hebrew), Jerusalem (Ben-Zvi Institute & The David Moses and Amalia Rosen Foundation) 2009
8. ש"ד גויטיין ומ"ע פרידמן, ספר הודו ב – מֶצְמוֹן נגיד ארץ תימן וסחר-הודו, תעודות מגניזת קהיר, ירושלים תשע"א (מכון בן-צבי וקרן הרב דוד משה ועמליה רוזן). כ + 615 עמי + 121 לוחות.
S. D. Goitein & M. A. Friedman, *India Book II: Ma'man Nagid of Yemen and the India Trade, Cairo Geniza Documents* (Hebrew), Jerusalem (Ben-Zvi Institute & The David Moses and Amalia Rosen Foundation) 2010.

9. ש"ד גויטיין ומ"ע פרידמן, ספר הודו ג – אברהם בן יגו סוחר ויצרן בהודו, תעודות מגניזת קהיר, ירושלים תש"ע (מכון בן-צבי וקרן הרב דוד משה ועמליה רוזן). יח + 500 עמ' + 99 לוחות.

S. D. Goitein & M. A. Friedman, *India Book III: Abraham ben Yij^א—India Trader and Manufacturer, Cairo Geniza Documents* (Hebrew), Jerusalem (Ben-Zvi Institute & The David Moses and Amalia Rosen Foundation) 2010. [7–9: Ben Zvi Institute Award for Research of Diaspora Communities, 2011]

10. ספר הודו ד (א): חלפון ויהודה הלוי – לקורותיהם של סוחר משכיל ומשורר דגול על פי תעודות גניזת קהיר, ירושלים תשע"ג.

India Book IV/A: ᠘alfon and Judah ha-Levi—the Lives of a Merchant Scholar and a Poet Laureate according to the Cairo Geniza Documents (Hebrew), Jerusalem (Ben-Zvi Institute & The David Moses and Amalia Rosen Foundation) 2013.

11. ספר הודו ד (ב): עם ש"ד גויטיין ז"ל ובסיועו של אמיר אשור: חלפון הסוחר המשכיל והנוסע הגדול – תעודות מגניזת קהיר, ירושלים תשע"ג.

S. D. Goitein & M. A. Friedman with the assistance of Amir Ashur, *India Book IV/B: ᠘alfon The Traveling Merchant Scholar—Cairo Geniza Documents* (Hebrew), Jerusalem (Ben-Zvi Institute & The David Moses and Amalia Rosen Foundation) 2013. [10–11: Shazar Prize for Research in Jewish History 2014]

12. מילון הערבית-היהודית מימי הביניים לתעודות הגניזה של ספר הודו ולטקסטים אחרים, ירושלים תשע"ו (מכון בן-צבי וקרן הרב דוד משה ועמליה רוזן), כב + 1017.

A Dictionary of Medieval Judeo-Arabic in the India Book Letters from the Geniza and in other Texts (Hebrew), Jerusalem (Ben-Zvi Institute & The Rabbi David Moshe and Amalia Rosen Foundation), 2016. xxii + 1017 pp.

b. Editor

ב. עורך

1. M. A. Friedman, *Perspectives in Jewish Learning*, IV, Chicago (Spertus College of Judaica) 1972.

2. M. A. Friedman, *Geniza Studies in Jewish Marriage Law*. Tel Aviv University (Mifal ha-Shichpul), 1974.

3. מ"ע פרידמן, תעודה א – חקרי גניזת קהיר. תל-אביב תש"ס.
Te'uda 15: A Century of Geniza Research (Hebrew), Tel-Aviv 1999.

3א. دراسات في جنيزا القاهرة، القاهرة ٢٠٠١ (תרגום לערבית של מסי 3).
Dar@s @t f+ Gan+za al-Q@hira (دراسات في جنيزا القاهرة، القاهرة), Cairo 2001
[Pirate Arabic translation and publication of, *Te'uda 1: Cairo Geniza Studies* (Hebrew), Tel-Aviv 1980].

4. מ"ע פרידמן, א' טל וגי ברין, תעודה ג – מחקרים בספרות התלמוד, לשון חז"ל ופרשנות המקרא, תל-אביב תשמ"ג.

5. מ"ע פרידמן ומ' גיל, תעודה ד – מחקרים במדעי היהדות, תל-אביב תשמ"ו.

6. מ"ע פרידמן, מ' גיל וי' הופמן, תעודה ז – מחקרים במדעי היהדות, תשנ"א.

7. מ"ע פרידמן, תעודה י – מחקרים במדעי היהדות, תל-אביב תשנ"ו.

8. מ"ב לרנר ומ"ע פרידמן, תעודה יא – מחקרים במדרשי האגדה, תל-אביב תשנ"ו.

9. מ"ע פרידמן, תעודה יג – אישות בהלכה ובמחשבת ישראל, תל-אביב תשנ"ז.

10. י' בלאו, ח' בן-שמאי, מ"ע פרידמן וי' קרמר, תעודה יד – מפגשים בתרבות הערבית-היהודית של ימי הביניים, תל-אביב תשנ"ח.

11. ע' פליישר, מ"ע פרידמן וי' קרמר, משאת משה – מחקרים בתרבות ישראל וערב מוגשים למשה גיל, ירושלים תשנ"ח.

12. מ"ע פרידמן, תעודה טו – חקר הגניזה לאחר מאה שנה, תשנ"ט.

13. מ"ע פרידמן, תרבות היהודים בארצות האסלאם וחקר הגניזה – מחקרי הקתדרה ע"ש יוסף וסיל מייזר, א – ד"י לסקר, הקראות וחקר היהדות, תל-אביב תש"ס.
Jewish Culture in Muslim Lands and Cairo Geniza Studies, I: D. J. Lasker, Karaism and Jewish Studies (Hebrew), Tel-Aviv 2000

14. מ"ע פרידמן, תרבות היהודים בארצות האסלאם וחקר הגניזה – מחקרי הקתדרה ע"ש יוסף וסיל מייזר, ב – שרה סטרומזה, סעדיה גאון הוגה יהודי בחברה ים-תיכונית, תל-אביב תשס"ב.
Jewish Culture in Muslim Lands and Cairo Geniza Studies, II: S. Stroumsa, Saadiyah Gaon—A Jewish Thinker in a Mediterranean Society (Hebrew), Tel-Aviv 2002.

15. מ"ע פרידמן, תרבות היהודים בארצות האסלאם וחקר הגניזה – מחקרי הקתדרה ע"ש יוסף וסיל מייזר, ג – י' ברודי, פירקוי בן באבוי ותולדות הפולמוס הפנים-יהודי, תל-אביב תשס"ג.

Jewish Culture in Muslim Lands and Cairo Geniza Studies, III: R. Brody, Pirqoy ben Baboy and the Hisotry of Internal Polemics in Judaism (Hebrew), Tel-Aviv 2003.

16. מ"ע פרידמן, תרבות היהודים בארצות האסלאם וחקר הגניזה – מחקרי הקתדרה ע"ש יוסף וסיל מייזר, ד – י טובי, השירה, הספרות הערבית-היהודית והגניזה, תל-אביב תשס"ו.

Jewish Culture in Muslim Lands and Cairo Geniza Studies, IV: Y. Toby, Poetry, Judeo-Arabic Literature and the Geniza (Hebrew), Tel-Aviv 2006.

17. ד' גולינקין, מ' בנוביץ, מ"ע פרידמן, מ' שמלצר וד' שפרבר, תורה לשמה – מחקרים במדעי היהדות לכבוד פרופסור שמא יהודה פרידמן, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, בית המדרש לרבנים באמריקה ומכון שכטר למדעי היהדות, ירושלים תשס"ח.

D. Golinken, M. Benevitz, M. A. Friedman, M. Schmelzer & D. Sperber (eds.), *Torah Lishma: Essays in Jewish Studies in Honor of Professor Shamma Friedman*, Jerusalem 2007

18. לזכרו של עזרא פליישר, ירושלים תש"ע (האקדמיה הלאומית למדעים), 72 עמ'.
In Memoriam of Ezra Fleischer (Hebrew), Jerusalem 2010

19. יי ארדר, ח' בן-שמאי, א' דותן ומ"ע פרידמן, עיונים בתרבות הערבית-היהודית – דברי הוועידה הארבע-עשרה של החברה לחקר התרבות הערבית-היהודית של ימי הביניים, תל-אביב תשע"ד

H. Ben-Shammai, A. Dotan, Y. Erder and M. A. Friedman (eds.) *Studies In Judaeo-Arabic Culture: Proceedings of the Fourteenth Conference of the Society for Judaeo-Arabic Studies*, Tel-Aviv 2014.

20. הרמב"ם וגניזת קהיר, ירושלים תשפ"ד.
Maimonides and the Cairo Geniza (Hebrew), Jerusalem 2023.

c. Editorial Board

ג. חבר מערכת

Dine Israel, Ginzei Qedem, *Mekize Nirdamim*; Rosen Foundation

ARTICLES

מאמרים

1. 'גילוי מפתיע מגנזי הגניזה – ביטול הנישואין על-פי בקשת האשה', הארץ, ט בתשרי, תשכ"ט, עמ' 19.
2. "Termination of the Marriage upon the Wife's Request: A Palestinian *Ketubba* Stipulation," *PAAJR*, 37 (1969), 29–55.
3. "משלם" בגניזת קהיר', לשוננו, לד (תש"ל), עמ' 74-72.
4. 'נוספות לעניין "משלם"', לשוננו, לד (תש"ל), עמ' 237-238.
5. [Review: B. Porten, *Archives from Elephantine: Conservative Judaism* 24 (1970), 64–68].
6. "Annulling the Bride's Vows: A Palestinian *Ketubba* Stipulation," *JQR* 61 (1971), 222-233.
7. 'ריבוי נשים במסמכי הגניזה', תרביץ, מ (תשל"א), עמ' 320-359.
8. "The Ransom Clause of the Jewish Marriage Contract," *Gratz College Anniversary Volume* (Philadelphia, 1971), 63-71.
9. "The Monogamy Clause in the Jewish Marriage Contract," *Perspectives in Jewish Learning*, 4 (1972), 20-40.
10. "Master and Slave Girl: Two Geniza Documents," *Gratz College Annual of Jewish Studies*, 1 (1972), 56-63.
11. ["Editing of Rabbinic Literature" (Review: D. Sarna..., Tosefta Sotah), *Computers and the Humanities* 7 (1973) 438-439].
12. 'שני קטעים מספר המעשים לבני ארץ-ישראל', סיני, עד (תשל"ד), עמ' יד-לו.
13. "The Ethics of Medieval Jewish Marriage," in: S. D. Goitein (ed.), *Religion in a Religious Age* (Cambridge, Mass. 1974), pp. 83–102.
14. "'הצרי אין במצרים אם רופא אין באלקארה'" (מסמך ממצרים על גירושי אשת כהן בסוף המאה הי"א ותגובת חכם מארץ-ישראל), דיני ישראל, ה (תשל"ד), עמ' 205–228.
15. 'פוליגאמיה – תעודות ותשובות מן הגניזה', תרביץ, מג (תשל"ד), עמ' 166–198.
16. [Review: J. Mann, *The Jews in Egypt... with Preface and Reader's Guide by S. D. Goitein*, *JAOS* 94 (1974) 272–275].
17. "Pre-Nuptial Agreements with Grooms of Questionable Character: Two Documents from the Cairo Geniza" *Diné Israel* 6 (1975) CV–CXXII.
18. 'הערות למאמרי "פוליגאמיה – תעודות ותשובות מן הגניזה"', תרביץ, מד (תשל"ה), עמ' 196–197.
19. "The Minimum Marriage Payment as Reflected in the Geniza Documents: Marriage Gift or Endowment Pledge?" *PAAJR* 43 (1976) 15–47.
20. "The Ransom-Divorce: Divorce Proceedings Initiated by the Wife in Mediaeval Jewish Practice" *Israel Oriental Studies*, 6 (1976), 288–307.
21. 'קרא(ים) = בנ(ל) מקרא; בעל(ל) מקרא', לשוננו, מ (תשל"ו), עמ' 296–297.
22. 'שלושה קטעים חדשים משו"ת ר' משה בן מימון', תרביץ, מו (תשל"ז), עמ' 145–149.
23. 'חלוקת תוספת הכתובה ל"מוקדם" ו"מאוחר" בתעודות הגניזה', דברי הקונגרס העולמי השישי למדעי היהדות, ג (תשל"ז), עמ' 377–387.
24. 'לפתרון סתומה בפיוט ואזכיר גבורות ליוסי בן יוסי', סיני, פב (תשל"ח), עמ' צד.
25. 'התערבות השלטון בקירואן בגירושי ארוסה – קטע חדש מקובץ גדול של שו"ת הגאונים (והערות לקטעים אחרים)', מיכאל, ה (תשל"ח), עמ' רטו-רמב.
26. "'מחת פורענותן של רשעים" ו"משא ומתן" בלשון חכמים', לשוננו, מב (תשל"ח), עמ' 156–158.
27. 'לטענת פירקוי בן באבוי בדבר מציאת ספרים גנוזים של הירושלמי', סיני, פג (תשל"ח), עמ' רנ-רנא.
28. 'למאמר "ז"ל כברכת חיים"', סיני, פג (תשל"ח), עמ' רפח.
29. 'וענתה שמה כימי נעוריה (הושע ב: טז): "אישי אתה"', בר-אילן, טז-יז (תשל"ט), עמ' 32–36.
30. 'עיסורי חותמים ושיטה מיוחדת לציון תאריך', תרביץ, מח (תשל"ט), עמ' 163–160.
31. 'יכתב לו, עושה לו כתב', סיני, פד (תשל"ט), עמ' קעז-קעט.
32. 'הכתובות הארץ-ישראליות מתקופת הגאונים', תעודה א – חקרי גניזת קהיר (תש"ס), עמ' 57–82.
33. 'גירושין ביזמת האשה בארץ-ישראל, מצרים וצפון אפריקה על-פי תעודות הגניזה', ממזרח וממערב, ב (תש"ס), עמ' 19–25.
34. 'עוד על "עיסורי" חתימתו של ר' אליהו בן גאון לאברהם שר העדה', תרביץ, מט (תש"ס), עמ' 204–202.
35. "Israel's Response in Hosea 2:17b: 'You are my husband,'" *Journal of Biblical Literature*, 9 (1980), 199–204 {See no. 29}.

36. [Review: S.D. Goitein, *A Mediterranean Society*, III: The Family, in: *JAOS* 100 (1980), 128-131].
37. 'הרי את מקודשת לי לאחר שתתחררי – הרי זו מקודשת: שתי תשובות מן הגניזה על נישואי שפחות', דיני ישראל, ט (תש"י-תש"ס), עמ' קסה-קפא.
38. 'קטעים חדשים של שאלות ותשובות הרמב"ם', מחקרי עדות וגניזה (ספר היובל לכבוד ש"ד גויטיין), ירושלים תשמ"א, עמ' 109–120.
39. 'שידוכין ואירוסין לפי תעודות הגניזה הקהירית', דברי הקונגרס העולמי השביעי למדעי היהדות – מחקרים בתלמוד, הלכה ומדרש, ירושלים תשמ"א, עמ' 157–173.
40. "Divorce upon the Wife's Demand as Reflected in Manuscripts from the Cairo Geniza," *The Jewish Law Annual*, 4 (1981) 103–126.
41. 'דבר מה שלא נאמר למשה" (ירוש' מכות ב, ז, לא סע"ד), לשוננו, מה (תשמ"א), עמ' 157–158.
42. 'הלכות אישות בעקבות מעשים לבני ארץ-ישראל', תרביץ נ (תשמ"א), עמ' 209–242.
43. 'מעשה גדול' – קטע חדש מן המעשים לבני ארץ-ישראל, תרביץ, נא (תשמ"ב), עמ' 193–205.
44. 'לקטע החדש של מעשים לבני ארץ-ישראל', תרביץ, נא (תשמ"ב), עמ' 662–664.
45. "Polygyny in Jewish Tradition and Practice: New Sources from the Cairo Geniza," *PAAJR* 49 (1982), 33–68.
46. 'אונן – ידיעות חדשות מן הגניזה הקהירית', בתוך: ד' גרוסמן (עורך), בין ירקון ואילון, רמת-גן תשמ"ג, עמ' 73–85.
47. 'משו"ת רב האי גאון – קטעים חדשים מן הגניזה', תעודה, ג (תשמ"ג), עמ' 71–82.
48. א. 'אישות ומשפחה, פרק לדוגמא – ממוהר לכתובה', בתוך: א"א אורבך (עורך), יד לתלמוד – פרקים לדוגמא, גבעתיים תשמ"ג, עמ' 59–63, 91.
- 48b. "Marriage and the Family in the Talmud – Selected Chapter (From Mohar to *Ketubba*)," in: E. E. Urbach (ed.), *Yad la-Talmud – Selected Chapters*, Israel 1983, pp. 29-36, 99-100.
49. "A Case of Polygyny with David, Abigail and Hasana ('Beauty')," *Diné Israel* 10-11 (1981-1983), 81-91.
50. 'אות באות, מלה במלה', לשוננו לעם, שלח (תשמ"ג), עמ' 194–195.
51. 'פרסום ספר על-ידי הנחתו במקדש – על הביטוי "כתוב ומונח"', לשוננו, מח-מט (תשמ"ד-ה), עמ' 49–52.
52. 'הפועל "אתחזק" בכתובות בתי-כנסת בארץ-ישראל', תרביץ, נג (תשמ"ד), עמ' 605–606.
53. 'הערה [למאמרו של ש"ד גויטיין, 'דמדומי-ערב של בית הרמב"ם'], תרביץ, נד (תשמ"ה), עמ' 104.
54. 'ועד עכשיו המאזניים מעויין', תרביץ, נד (תשמ"ה), עמ' 147–149.
55. 'עוד על "להוי ידוע" (ל"יע שמט-שן, עמ' 532-432; שנה, עמ' 13)', לשוננו לעם, שנה (תשמ"ה), עמ' 188.
56. 'ריבוי נשים בחברה יהודית – מקורות חדשים מן הגניזה: מצב המחקר', פעמים 25 (תשמ"ה), עמ' 3–11.
57. 'על מוקדם ומאוחר בלשון בספרות חז"ל', סידרא, א (תשמ"ה), עמ' 59–68.
58. 'פרופ' ש"ד גויטיין, האדם והחוקר – קוים לדמותו', ידיעון האיגוד העולמי למדעי היהדות, 52 (תשמ"ו), עמ' 51–66.
- 58א. גרסה ראשונה מקוצרת: 'נזר הגניזה – קווים לדמותו של שלמה דבר גויטיין', דבר (משא לספרות, אמנות ועיון), י"ד בשבט תשמ"ו, 14 בינואר 1986, עמ' 20–21].
59. 'עיונים במדרשו של ר' מאיר', תעודה, ד (תשמ"ו), עמ' 79–92.
60. 'הנה לא ינום' = "לא יישן" (הערה לתרביץ, נא, עמ' 794-894), תרביץ, נד (תשמ"ה), עמ' 622–621.
61. 'הערה לדברי חז"ל בשירת ריה"ל', תרביץ, נה (תשמ"ו), עמ' 144.
- 62א. 'מקורות חדשים מן הגניזה לתקופת הצלבנים ולבית הרמב"ם', קתדרה, 40 (תשמ"ו), עמ' 63–82.
- 62b. "Geniza Sources for the Crusader Period and for Maimonides and his Descendants", in: N. Waldman (ed.), *Community and Culture: Essays in Jewish Studies in Honor of the Ninetieth Anniversary of Gratz College*, Philadelphia 1987, pp. 51–66.
63. 'פרט ועוללות – לקט של הערות', תרביץ, נה (תשמ"ו), עמ' 446–450.
64. 'כתובת אשה מדברי תורה או מדברי סופרים – על הכתובה בצפון-אפריקה ויחסה למנהגי בבל וארץ-ישראל', שנתון המשפט העברי, יא-יב (תשמ"ד-תשמ"ו), עמ' 91–97.
65. [Review: S. D. Goitein, *A Mediterranean Society*, IV. Daily Life. *JAOS* 106.4 (1986), 815–819].
66. 'לעניין חדות-דות', לשוננו, נ (תשמ"ו), עמ' 72.
67. 'על הכתובות העבריות בהר-הבית', קתדרה, 43 (תשמ"ז), עמ' 491–493.
68. 'אוצר בלום של מחקרי לשון וספרות על רס"ג' [על נחמיה אלוני, מחקרי לשון וספרות (א) פרקי רב סעדיה גאון, ירושלים תשמ"ו], פעמים, 23 (תשמ"ז), עמ' 144–147.

69. הערות לימחזור פיוטי רבי ינאי, מהדורת צ"מ רבינוביץ, כרך א, ירושלים תשמ"ה, בתוך: כרך ב (תשמ"ז), עמ' 380.
70. ירושת מי שהיו לו שתי נשים – שתי תשובות מן הגניזה, דיני ישראל, יג-יד (תשמ"ו-ח), עמ' רלט-רסב.
71. "Social Realities in Egypt and Maimonides' Rulings on Family Law," in: N. Rakover (ed.), *Maimonides as Codifier of Jewish Law*, Jerusalem 1987, pp. 225–236.
- 71a. -----, in: *Sobre la Vida y Obra de Maimonides, I Congreso Internacional (Córdoba, 1985)*, Cordoba 1991, pp. 177–186
72. "Marriage as an Institution: Jewry under Islam," in: D. Kraemer (ed.), *The Jewish Family: Metaphor and Memory*, New York & Oxford 1989, 31–45.
73. 'ר' משה בן מימון בתעודות משפטיות מן הגניזה, שנתון המשפט העברי, יד-טו (תשמ"ח-תשמ"ט), עמ' 177–188.
74. "Responsa of R. Abraham Maimonides from the Cairo Geniza: A Preliminary Review", *PAAJR*, LVI (1990), 29–49.
75. "Tamar, A Symbol of Life: The 'Killer Wife' Superstition in the Bible and Jewish Tradition," *AJS Review*, XV (1990), 23–61.
76. 'הרחקת הנידה והמינות אצל הגאונים, הרמב"ם ובנו ר' אברהם על-פי כתבי גניזת קהיר' (1990), *Maimonidean Studies*, I עמ' 1–21 (בחלק העברי).
77. 'ההלכה כעדות לחיי המין אצל היהודים שבארצות האסלאם בימי הביניים: כיסוי הפנים ונישואי "מתעה"', פעמים, 45 (תשנ"א), עמ' 89–107. [ראה להלן, מספר 99.]
78. 'משהו על תרומת ש"ד גויטיין למחקר הבין-תחומי של התרבות הערבית-היהודית, ספונות ה(כ) (דברי הוועידה השנייה של החברה לחקר התרבות הערבית-היהודית של ימי-הביניים) (תשנ"א), עמ' 11–20
- 78a. "Goitein on the Indian Route," *Genizah Fragments*, No. 21 (April 1991), 3–4.
79. "חיי עולם נטע בתוכנו" – לשעבר; "יטע תורתו בלבנו" – לעתיד לבוא, תרביץ, ס (תשנ"א), עמ' 265–268.
- “‘He Planted Eternal Life in Our Midst’ — In the Past; ‘May He Plant His Torah in Our Hearts’ — In the Future”
80. ' "כיר יד" וחתימת הלוחות השניים בתוספתא ובמדרש, תעודה, ז (תשנ"א), עמ' 161–189.
81. "Responsa of Abraham Maimonides on a Debtor's Travails," *Genizah Research after Ninety Years - The Case of Judaeo-Arabic*, ed. J. Blau & S. C. Reif, Cambridge 1992, pp. 82–92.
82. 'תשובה בענייני תפילה מזמנו של רס"ג, סיני, קט (תשנ"ב), עמ' קכה-קמד.
- 82א. 'מנהג חלוקי הלב, שם, שם, עמ' רפז.
83. 'קטעים חדשים מן הגניזה משו"ת הרמב"ם (עם מילואים לשו"ת הנדפסות)', חקרי עֶבֶר ועֶרֶב מוגשים ליהושע בלאו, בעריכת ח' בן-שמאי, תל-אביב - ירושלים תשנ"ג, עמ' 443–462.
84. 'המחזיר גרושתו משנישאת וטומאת הסוטה והאנוסה', ספר הזכרון לרבי שאול ליברמן, בעריכת ש"י פרידמן, ניו יורק וירושלים תשנ"ג, עמ' 189–232.
85. "Menahem ben Aaron Ibn Zera's <misprinted: Zema+s's> Anti-polygyny Torah Commentary from the Geniza," *Minhah le-Nahum – Biblical and Other Studies Presented to Nahum M. Sarna in Honour of his 70th Birthday*, M. Brettler and M. Fishbane (ed.), Sheffield 1993, pp. 103–116.
86. 'אנשי מערבנו, מקצת חכמי מערב, סיני, קיא (תשנ"ג), עמ' קפ-קפג.
87. 'רואים עין בעין = דעותיהם שקולות', לשוננו לעם, מה (תשנ"ד), עמ' 46–47.
88. 'הערות למילון של הארמית היהודית של ארץ-ישראל, לשוננו, נו (תשנ"ג), עמ' 67–94.
89. 'ההקדשה הראשונה של ספר התורה מהמאה העשירית, שכתבתו יוחסה למשה בן אשר (כ"י פירקוביץ' ב 881)', תרביץ, סב (תשנ"ג), עמ' 133–135.
90. 'שימוש מגמתי במקורות, הצופה, כט בתמוז תשנ"ד, 7.8, 49, עמ' 7.]
91. 'רשימות תלמיד בבית מדרש הרמב"ם באמונות ודעות ובהלכה', תרביץ, סב (תשנ"ג), עמ' 523–585.
92. 'על סדר הישיבה בבתי-כנסת קדומים, קדמוניות, כז (תשנ"ד), עמ' 64, 143.
93. 'הערה על פירוש ר' אברהם בן הרמב"ם לתורה, סיני, קיד (תשנ"ד), עמ' קצ.
94. 'י' 'חדל להיות לשרה ארח כנשים" (בראשית יח, יא) במדרש, סידרא י (תשנ"ד), עמ' 95–101 [ראה לעיל, מסי' 59].

95. 'שתי הערות' ('ענוותנות', 'שמש קדם כלשון חול'), לשוננו, נח (תשנ"ד-תשנ"ה), עמ' 171–173.
96. 'התנגדות לתפילה ולמנהגי תפילה ארץ-ישראליים בשאלות ותשובות שמן הגניזה (מתשובותיו של ר' יוסף ראש הסדר)', כנסת עזרא – ספרות וחיים בבית הכנסת, אסופת מאמרים מוגשת לעזרא פליישר, ירושלים תשנ"ה, עמ' 69–102.
97. 'על שו"ת הראב"ם ובני דורו שמן הגניזה', בר-אילן, כו-כז [מוגש לכבוד פרופ' יצחק ד' גילת] (תשנ"ה), עמ' 259–276.
98. 'אישור ל"כיר" הקב"ה שבלוחות הברית בפסקה חדשה במכילתא', תעודה, ט – מחקרים בלשון העברית, ספר זיכרון לאליעזר רובינשטיין (תשנ"ה), עמ' 65–73.
99. 'ההלכה כעדות לחיי המין אצל היהודים שבארצות האסלאם בימי הביניים: כיסוי הפנים ונישואי "מתעה"', בתוך: 'עצמון (עורכת), אשנב לחייהן של נשים בחברות יהודיות, ירושלים תשנ"ה, עמ' 143–160 [= מספר 77 בהשמטות, בשינויים ובתיקונים מעטים].
100. 'מחלוקת לשם שמים – עיונים בפולמוס התפילה של ר' אברהם בן הרמב"ם ובני דורו', תעודה, י (תשנ"ו), עמ' 245–298.
- "A Controversy for the Sake of Heaven": Studies in the Liturgical Polemics of Abraham Maimonides and his Contemporaries
101. 'האיפטיה (המניין המלכותי) בשטרות ובמדרש – מציאות של העולם הקדמון בלבוס ספרותי', תעודה, יא (תשנ"ו), עמ' 205–229.
102. 'Babatha's *Ketubba* – Some Preliminary Observations,' *IEJ*, XLVI (1996), 55–76.
103. 'עכשיו אמרו מצוות חליצה קודמת למצוות הייבום', תעודה יג (תשנ"ז), עמ' 35–66.
104. 'בחייכון וביומיוכו ובחיי דרבנא משה', ציון, סב (תשנ"ז), עמ' 75–78.
105. "Developments in Jewish Marriage and Family Law as Reflected in the Cairo Geniza Documents," in: N. Golb (ed.), *Judaeo-Arabic Studies*, Amsterdam 1997, 123–133.
106. 'משא ומתן בין חכם מתימן לר' אברהם בן הרמב"ם על כסף הכתובה ועל סמכות המסורת', תעודה יד (תשנ"ח), עמ' 139–192.
- "A Dispute between a Yemenite Divine and R. Abraham Maimuni concerning the Marriage Payment and the Authority of Tradition," *Te'uda*, 14 (1998).
107. 'תשובת ר' יחיאל בר' אליקים, המתירה את ה"רשות', משאת משה – מחקרים בתרבות ישראל וערב מוגשים למשה גיל, ירושלים תשנ"ח, עמ' 328–367.
108. עקיבא מרדכי, 'האיש נושא לאיש והאשה לאשה', הארץ, תרבות וספרות, כג בתמוז תשנ"ח, עמ' 15.
109. 'על תרומת הגניזה לחקר ההלכה', מדעי היהדות, 38 (תשנ"ח), עמ' 277–301.
110. 'זעקת שבר על ביטול אמירת הפיוטים – בקשה לפנות לסולטאן פעמים, 78 (תשנ"ט), עמ' 128–147.
111. 'הערה בדבר מקום חיבור הסידור של ר' שלמה בר' נתן, אסופת קרית ספר – מחקרים במדעי היהדות וביקורות ספרים (ערך: 'י רונברג), ירושלים תשנ"ח, עמ' 151–154.
112. 'על יחס הכתובות הקראיות לכתובות הארץ-ישראליות מן הגניזה', תעודה, טו (תשנ"ט), עמ' 145–157.
- The Relationship of the Karaite and the Palestinian Rabbanite Marriage Contracts from the Geniza" (Hebrew), in: *Te'uda*, 15 (1999), 145–57.
113. ש"ד גויטיין ז"ל ומ"ע פרידמן, 'אברהם בן ג'ו סוחר יהודי בהודו', תעודה טו (תשנ"ט), עמ' 259–292.
- S. D. Goitein & M. A. Friedman, "Abraham ben Yij^א, a Jewish Trader in India" (Hebrew), in: *Te'uda*, 15 (1999), 259–92.
114. 'מתשובות הגאונים מן הגניזה בהלכות ריבית', עטרה לחיים – מחקרים בספרות התלמודית והרבנית לכבוד פרופסור חיים זלמן דימיטרובסקי (ערכו: ד' בויארין, מ' הירשמן, ש"י פרידמן, מ' שמלצר וי"מ תא-שמע), ירושלים תש"ס, עמ' 460–474.
- "Geonic Responsa from the Geniza on Usury" (Hebrew), in: *Atara L'Haim: Studies in the Talmud and Medieval Rabbinic Literature in Honor of Professor Haim Zalman Dimitrovsky* (D. Boyarin, S. Friedman, M. Hirshman, M. Schmelzer, I. M. Tashma [eds.]), Jerusalem 2000, pp. 460–74.

115. 'שני כתבים מימוניים – מכתב מאת הרמב"ם אל ר' שמואל החכם ואיגרת ברכה אל הרמב"ם לרגל נישואיו, בתוך: מאה שערים – עיונים בעולמם הרוחני של ישראל בימי הביניים לזכר יצחק טברסקי (ערכו: ע' פליישר, יי בלידשטיין, כ' הורוביץ, ד' ספטימוס), ירושלים תשס"א, עמ' 191–221.
- "Two Maimonidean Letters: From Maimonides to R. Samuel the Sage; to Maimonides on his Marriage" (Hebrew), in: *Me'ah She'arim: Studies in Medieval Jewish Spiritual Life in Memory of Isadore Twersky* (E. Fleischer, G. Blidstein, C. Harowitz, B. Septimus [eds.]), Jerusalem 2001, pp. 191–221.
116. 'תשובת "הרב" ר' יהודה בן יוסף הכהן על יתומה קטנה שהשיאוה ונאפה', עיוני הלכה ומשפט לכבוד פרופסור אהרן קירשנבאום, תל-אביב תשס"א (= דיני ישראל כ-כא [תש"ס-תשס"א]), עמ' 329–351.
- "A Responsum by the 'Rav' Judah b. Joseph ha-Kohen Concerning a Child Bride who Committed Adultery" (Hebrew), in: *Studies in Jewish Law in Honor of Aaron Kirschenbaum (Dine Israel, 20–21)*, 2001, 329–51.
117. 'גניזת קאהיר – מקור לא אכזב לחקר התרבות היהודית בארצות האסלאם', איגרת (האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים), 22 (אייר תשס"ב), עמ' 10–11.
118. "On Marital Age, Violence and Mutuality as Reflected in the Genizah Documents," in: *The Cambridge Genizah Collections: Their Contents and Significance* (S. C. Reif [ed.]), Cambridge 2002, pp. 160–177.
119. 'על זמנו של המבשר המשיחי הראשון הידוע מתימן', פעמים 91 (תשס"ב), עמ' 27–29.
- "On the Date of the First Known Messianic Harbinger from Yemen" (Hebrew), *Pe'amim*, 91 (2002), 27–29.
120. הערה אצל: יי דוד, 'כתאב אלטלאק (הלכות גירושין) לר' שמואל בן חפני גאון', קבץ על יד, יז (תשס"ג), עמ' 62, הערה 22.
121. 'משפחת אבן אל-אמשאטי, בית מחותני הרמב"ם', ציון, סט (תשס"ד), עמ' 271–297.
- "The Ibn Al-Amshar Family: Maimonides' In-Laws" (Hebrew), *Zion*, 69 (2004), 271–97.
122. 'עיונים בפרק המדיר את אשתו מליהנות לו (כתובות ז א-ב)', בתוך: נטיעות לדוד – ספר היובל לדוד הלבני, ירושלים תשס"ה, עמ' קפג–קצג.
- "Notes to *Ketubbot* 7: 1–2" (Hebrew), in: *Neti'ot Ledavid: Jubilee Volume for David Weiss Halivni* (Y. Elman, E. B. Halivni, Z. A. Steinfeld [eds.]), Israel 2004, 183–93.
123. 'הרמב"ם על המשיח התימני', בתוך: הנשר הגדול, 800 שנה לפטירת הרמב"ם – דף לתרבות יהודית, האגף לתרבות תורנית, 266–267 (העורך: א' סטריקובסקי), ירושלים אדר ב' תשס"ה, עמ' 29–31 (על-פי קטעים בספר מס' 5).
124. 'הרמב"ם, זוטא והמוקדמים – סיפורם של שלושה חרמות', ציון, ע (תשס"ה), עמ' 473–527.
- "Maimonides, Z^א and the Muqaddams: A Story of Three Bans" (Hebrew), *Zion*, 70 (2005), 473–527.
125. ביקורת על: עדיאל שרמר, זכר ונקבה בראם – הנישואים בשלהי ימי הבית השני ובתקופת המשנה והתלמוד, מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל, ירושלים תשס"ד, ציון, ע (תשס"ה), עמ' 404–413.
126. "El magisterio de Maimónides en Medicina", in: *Maimónides. Medico*, ed. C. del Valle, Madrid 2005, pp. 122–127 [Spanish 'extract' of no. 133]
127. 'רבותי, שימו עינכם עלי' (דברים שנאמרו לזכרו של שי אברמסון, עשר שנים לפטירתו), הצופה, ז' באייר תשס"ו (5.5.2006), עמ' 13.
128. 'האם לרוצח זכות להתייחד עם ארוסתו', הצופה, כ' בסיוון תשס"ו (16.6.2006), עמ' 17.
129. "Contracts: Rabbinic Literature and Ancient Jewish Documents," in: S. Safrai, Z. Safrai, J. Schwartz, P. J. Tomson (eds.), *The Literature of the Sages, Second Part: Midrash and Targum; Liturgy, Poetry, Mysticism; Contracts, Inscriptions, Ancient Science; and the Languages of Rabbinic Literature*, Assen 2006, pp. 423–460.

130. "Quayr and Geniza Documents on the Indian Ocean Trade," *JAOS* 106 (2006), pp. 401–409
131. "On Judah ha-Levi and the Martyrdom of a Head of the Jews: A Letter by Ḥalfon ha-Levi b. Nethanel," in: *Adaptations and Innovations: Studies on the Interaction of Jewish and Islamic Thought and Literature from the Early Middle Ages to the Late Twentieth Century Dedicated to Professor Joel L. Kraemer* (eds. Y. T. Langermann and J. Stern), Paris-Louvain-Dudley, MA 2007, pp. 83–108.
132. "Comments on *Two New Responsa of Moses Maimonides*," Cambridge University Library, Fragment of the Month: April 2007 (<https://tinyurl.com/y28ys8uo>)
133. "Did Maimonides Teach Medicine? Sources and Assumptions," in: C. del Valle, S. García-Jalón and J. P. Monferrer (eds.), *Maimónides y su época*, Madrid, 2007, pp. 365–380.
134. 'רגל רדופין וכלה רדופה להגיד שבחה בבית אביה', בתוך: תורה לשמה – מחקרים במדעי היהדות לכבוד פרופסור שמא יהודה פרידמן, ירושלים תשס"ח, עמ' 303–343.
- "Regel Red ^{afin} and a Bride who is Red ^{afin} to Report her Praise in her Father's House" (Hebrew), in: *Torah Lishma: Essays in Jewish Studies in Honor of Professor Shamma Friedman* (D. Golinken, M. Benevitz, M. A. Friedma, M. Schmelzer & D. Sperber [eds.]), Jerusalem 2007, pp. 303–43.
135. 'הרמב"ם "רייס אליהוד" (ראש היהודים) במצרים', בתוך: על פי הבאר – מחקרים בהגות יהודית ובמחשבת ההלכה מוגשים ליעקב בלידשטיין (ערכו: א' ארליך, ח' קרייסל וד"ר לסקר), באר-שבע תשס"ח, עמ' 413–435.
- "Maimonides *Rayyis al-Yah ^{ad}* (Head of the Jews) in Egypt," in: *By the Well: Studies in Jewish Philosophy and Halakhic Thought Presented to Gerald J. Blidstein* (ed. U. Ehrlich, H. Kreisel & D. J. Lasker), Beer Sheva 2008, pp. 413–435
136. 'Abraham Maimuni's Prayer Reforms – Continuation or Revision of his Father's Teachings', in: *Traditions of Maimonideanism*, ed. C. Fraenkel, Leiden and Boston 2009, pp. 139–154
137. "More on the Palimpsest-*Ketubba* (T-S K23.3)," Cambridge University Library, Fragment of the Month: December 2009 (<https://tinyurl.com/y2afunnu>)
138. 'גיניי גינייה, גנתה גנה, גונית גוניה', בתוך: משאת אהרן – מחקרים בלשון מוגשים לאהרן דותן (ערכו: מ' בר-אשר וח"א כהן), ירושלים תשי"ע, עמ' 196–200.
- in: *Mas'at Aharon: Linguistics Studies Presented to Aron Dotan* (M. Bar-Asher & C. E. Cohen [eds.]), Jerusalem 2009, 196–200.
139. 'האישה וסחר הודו', בתוך: ראשונים ואחרונים – מחקרים בתולדות ישראל מוגשים לאברהם גרוסמן (ערכו: י' הקר, ב"ז קדר וי' קפלן), ירושלים תשי"ע, עמ' 157–185.
- "Women and the India Trade" (Hebrew), in: *From Sages to Savants: Studies Presented to Abraham Grossman* (J. R. Hacker, Y. Kaplan & B. Z. Kedar [eds.]), Jerusalem 2010, pp. 157–85.
140. 'דברים כהווייתם או דברי הבאי – "החרש היה לבס; ר' אמר וקדמוניות המקרא"', בתוך: תפארת לישראל: ספר היובל לכבוד ישראל פרנצוס (ערכו: י' רוט, מ' שמלצר וי' פרנצוס), ניו יורק תשי"ע, עמ' 43–49.
- "Reality or Nonsense: R. Ammi and Pseudo-Philo" (Hebrew), in: *Tiferet LeYisrael: Jubilee Volume in Honor of Israel Francus* (J. Roth, M. Schmelzer & Y. Francus [eds.]), New York 2010, pp. 43–45.
141. 'על תרומתו של עזרא פליישר לחקר התפילה ומנהגי התפילה הארץ ישראלים', בתוך: לזכרו של עזרא פליישר (ערך: מ"ע פרידמן), ירושלים תשי"ע, עמ' 44–47.

"Ezra Fleischer's Contribution to the Research of Palestinian Prayer and Prayer Customs" (Hebrew), in: *In Memoriam of Ezra Fleischer* (M. A. Friedman [ed.]), Jerusalem 2010, pp. 44–47.

142. 'השני מתקיע', סידרא, כד-כה (תש"ע) – ספר יובל לכבוד פרופ' צבי אריה שטיינפלד, עמ' 369–385.
In: *Sidra*, 24–25 (2010), 369–85.

143. "Judah ha-Levi on Writing the Kuzari: Responding to a Heretic" in: *'From a Sacred Source': Genizah Studies in Honour of Professor Stefan C. Reif* (B. Outhwaite and S. Bhayro [eds.]), Leiden–Boston 2010, pp. 157–169

144. שני עיונים בערבית יהודית בכתבי הרמב"ם, בתוך: ספר זיכרון למוריה ליבזון – מחקרים במדעי היהדות (ערכו: א' ממן ור' בליבוים), ירושלים תשע"א, עמ' 186–201.

"Two Studies in Judeo-Arabic in Maimonides' Writings" (Hebrew), in: *Moriah Libson Memorial Volume* (A. Maman & R. Bliboim [eds.]), pp. 186–201, Jerusalem 2001

145. 'משבר בנישואין בתעודות הגניזה והערמה בהלכה בתשובת הרמב"ם ומחקרם, פעמים, 128 (תשע"א), 69–103.

"Crisis in Marriage as Reflected in Geniza Documents and a Legal Strategem in Maimonides' Responsum and their Study" (Hebrew), *Pe'amim*, 128 (2011), 69–103.

146. "Sending Funds to Judah ha-Levi", in: *Pesher Naḥum: Texts and Studies in Jewish History and Literature from Antiquity through the Middle Ages, presented to Norman (Naḥum) Golb*. Edited by J. L. Kraemer & M. G. Wechsler. Chicago 2012, pp. 75–81

147. 'עשרה בטלנין שבבית הכנסת במשנת הרמב"ם והראב"ם, בתוך: מְבַרְכֵת מִשָּׁה – קובץ מאמרים במשנת הרמב"ם לכבודו של הרב נחום אליעזר רבינוביץ (ערכו: צ' הבר וכ' כהן), מעלה אדומים תשע"ב, עמ' 796–835.

"Ten Idle Men in the Synagogue in Maimonides' and Abraham Maimuni's Writings" (Hebrew), in: *MiBirkat Moshe: Maimonidean Studies in Honor of Rabbi Nachum Eliezer Rabinovitch* (Z. Heber & C. Cohen [eds.]), Ma'aleh-Adumim 2011, 796–835.

148. M. A. Friedman and A. Ashur, "A Newly-Discovered Autograph Responsum of Maimonides, Lower Script of A Pseudo-Palimpsest Colophon: T-S AS 221.306–307," Cambridge University Library, Fragment of the Month: May 2012 (<https://www.repository.cam.ac.uk/handle/1810/315218>)

149. "Goitein's Alleged Simplistic Linguistic Analysis of T-S 13J24.22," <https://www.repository.cam.ac.uk/handle/1810/315219>

150. "Abraham Maimonides on his Leadership, Reforms and Spiritual Imperfection," *JQR*, 104 (2014), pp. 495–512.

151. "The Second Revolution in Documentary Geniza Research" (On Moshe Gil), *Genizah Fragments*, 67 (April, 2014), p. 3.

152. 'הרמב"ם ומינויו של ר' אנטולי למוקדם אלכסנדריה', תרביץ, פג (תשע"ה), עמ' 135–161.

"Maimonides' Appointment of R. Anatoly as Muqaddam of Alexandria" (Hebrew), *Tarbiz*, 83 (2015), pp. 135–161.

153. 'העגונה הדיין והחכם – תשובת הר"י (?) מן הגניזה בערבית-יהודית', שנתון המשפט העברי, כח (תשע"ד-תשע"ה), עמ' 229–238.

"The *Aguna*, the Judge and the Jurisconsult: A Geniza Responsum by Alfasi (?) in Judeo-Arabic" (Hebrew), *Shenaton ha-Mishpat ha-Ivri*, 28 (2014–2015), pp. 229–238.

154. 'מנהג אבותיכם בידיכם – תשובה מן הגניזה על יום טוב שני של גלויות', תרביץ, פג (תשע"ה), עמ' 557–603.

"Your Circumstances are the same as Your Ancestors': A Responsum from the Geniza on the Additional Festival Days in the Diaspora," *Tarbiz*, 83 (2015), 557–603

155. [גויטיין:] אם חס ושלוש תנוצח ישראל, הארץ, תרבות וספרות, כב בכסלו תשע"ו (04.12.15), עמ' 4 (יתגובות).
156. "An India Trader's Partnership in Almería (1139)," *Sefarad*, 76 (2016), 75–96.
157. 'עדות חדשה על ביטול התפילות ומנהגי התפילה הארץ-ישראלים במצרים בימי הראב"ם, בתוך: התפילה בישראל – היבטים חדשים (ערך: א' ארליך), באר-שבע תשע"ו, עמ' 315–326.
- "New Evidence of the Abolition of Eretz-Israel Prayers and Prayer Rituals in Egypt in Abraham Maimonides' Times" (Hebrew), in: *Jewish Prayer: New Perspectives* (U. Ehrlich [ed.]), Beersheba 2016, pp. 315–326.
158. 'תלונה לסלטאן על ר' אברהם בן הרמב"ם, ציון, פא (תשע"ו), עמ' 335–390.
158. "A Complaint to the Sultan against Abraham Maimonides" (Hebrew), *Zion*, 81 (2016): 335–390.
159. "Fatwas for Abraham Maimonides," *Maarav* 21 (תכתב) *'And Inscribe the Name of Aaron': Studies in Bible, Epigraphy, Literacy and History Presented to Aaron Demsky*, ed. Y. Levin & B. Kotlerman), Rolling Hills Estates, CA 2017: 329–357, 382–383
160. 'מכתב אל ר' אברהם החסיד ובו שבח התפילה בפסטאט, קבץ על יד, כה (תשע"ז), עמ' 381–361.
- "A Letter to Abraham the Pious in Praise of the Prayer Ritual in Fustat" (Hebrew) *Kobez al Yad*, 25 (2017): 361–381
161. 'הנגיד, הנשיא והרבנים הצרפתים – משבר בהנהגה בימי ר' אברהם בן הרמב"ם, ציון, פב (תשע"ז), עמ' 193–266.
- "The Nagid, the Nasi and the French Rabbis: A Threat to Abraham Maimonides' Leadership" (Hebrew), *Zion*, 82 (2017): 193–266.
162. 'מעריב של שבת בבית כנסת הירושלמים בפסטאט בימי ר' אברהם בן הרמב"ם, תרביץ, פה (תשע"ז), עמ' 145–199.
163. 'ביקורת חסידים – ביקורת חסידי ר' אברהם בן הרמב"ם על חבריהם, תעודה, כט [נד משה – מחקרים בתולדות יהודי ארצות האסלאם מוקדשים לזכרו של משה גיל], תשע"ח, עמ' 253–285.
- "Pietistic Criticism: Remonstrance among Abraham Maimonides' Devotees, (Hebrew)," *Te'uda*, 29 (2018), pp. 253–285
164. 'תקנת בנות ישראל בספרות חז"ל, בתוך: הלכה ומשפט: ספר הזיכרון למנחם אלון (ערכו: א' אדרעי, ד' גליקסברג, א' הכהן, ב' ליפשיץ ובי פורת), ירושלים תשע"ט, עמ' 431–441.
- "Rulings to Improve Women's Status in Talmudic Literature" (Hebrew), in: *Menahem Elon Memorial Volume*, Jerusalem 2018, pp. 431–441.
165. 'חזרת הש"ץ בערבית של ימים טובים ושבטות מצוינות במנהג ארץ ישראל, תרביץ, פה (תשע"ח), עמ' 477–493.
166. 'הסידורים הארץ-ישראלים של סופר כתב יד לנינגרד למקרא, גנזי קדם יד, (תשע"ח), עמ' 89–165.
- "Palestinian-style Prayer Books Written by the Scribe of the Leningrad Codex (Hebrew)," *Ginzei Qedem*, 14 (2018), pp. 89–165
167. מ"ע פרידמן וא' אשור, 'רשימת תשובות של הרמב"ם ותשובה פרי עטו, גנזי קדם, יד (תשע"ח), עמ' 167–193.
- M. A. Friedman and A. Ashur, "A List of Maimonidean Responsa and a Responsum of Maimonides (Hebrew)," *Ginzei Qedem*, 14 (2018), pp. 167–193

168. ר' אברהם בן הרמב"ם ואלקרקסאני – הפרכת הפירוש הנוצרי של "לא יסור שבט מיהודה", פעמים, 154–155 (תשע"ח), עמ' 71–103.
- "Abraham Maimonides' and al-Qirqisani's Refutation of the Christian Messianic Exegesis of Genesis 49:10 (Hebrew)," *Pe'amim*, 154–155 (2018), pp. 71–103
169. 'Joel Kraemer – Death of a Scholar', <https://katz.sas.upenn.edu/blog/jewish-quarterly-review/joel-kraemer-death-scholar>.
170. 'מינוי שליח ציבור והדחתו אצל הרמב"ם והראב"ם על פי מקורות בערבית-יהודית', בתוך: ספר זכרון לפרופ' מאיר בניהו (ערכו: מ' בר-אשר, יי ליבס, מ' עסיס ויי קפלן), ירושלים תשע"ט, עמ' 275–327.
- "The Appointment of a Prayer Leader and his Dismissal according to Maimonides and his son Rabbi Avraham" (Hebrew), in: *Meir Benayahu Memorial Volume*, Jerusalem 2019, pp. 275–327.
171. 'דיעבד – דיאבא – *דיעבר – לשעבר: לגלגולו של מונח תלמודי, לשוננו, פא (תשע"ט), עמ' 219–238.
172. 'דף מרשימות תלמיד הרמב"ם המצטט את רשימות תלמיד הר"י אבן מיגש, גנזי קדם, טו (תשע"ט), עמ' 163–178.
- "Page with Notes of a Disciple of Maimonides Quoting Notes of a Disciple of Ibn Migash (Hebrew)," *Ginzei Qedem*, 15 (2019), pp. 163–178
173. 'שרידי תשע פְּתוּבוֹת לפי מנהג ארץ ישראל מן הגניזה, דיני ישראל, לד (תשפ"א); מוקדש לכבודו של פרופ' אלימלך וסטרייך, עמ' 173–238.
- "Marriage Contracts according to the Custom of Eretz Israel: Nine Newly Identified Fragments from the Geniza (Hebrew)," *Dine Israel*, 34 (2021), pp. 173–238
174. 'אכילת מצה שמורה בערב פסח שחל בשבת – תשובה מן הגניזה, (2021) *JSIJ*, 20 (<https://jewish-faculty.biu.ac.il/files/jewish-faculty/shared/JSIJ20/friedman.pdf>)
- "Eating shemurah matzah on Shabbat the 14th of Nisan: A Geniza Responsum (Hebrew)," *JSIJ*, 20 (2021) (<https://jewish-faculty.biu.ac.il/files/jewish-faculty/shared/JSIJ20/friedman.pdf>)
175. 'ברכת קראי ונידויו: סוגיות ביחס לקראים בדברי ר' אברהם ואביו הרמב"ם, גנזי קדם, יז (תשפ"א), עמ' 143–178.
- "A Karaite's blessing or excommunication: on Abraham Maimonides' and his father's attitudes towards the Karaites (Hebrew)," *Ginzei Qedem*, 17 (2021), pp. 143–178
176. "Abraham Maimonides on Reclaiming Judaism's Lost 'Perfection' from the 'Imperfection' of Islam," *Polemical and Exegetical Polarities in Medieval Jewish Cultures – Studies in Honour of Daniel J. Lasker*, edited by E. Krinis, N. Bashir, S. Offenber & Sh. Sadik, Berlin–Boston 2021, pp. 165–198.
177. 'חיי מורנו יהושע בלאו ז"ל, לזכרו של יהושע בלאו, בעריכת ס' הופקינס, ירושלים תשפ"ג, עמ' 9–20.
178. 'שאלות ותשובות לר' יצחק בן ששון ולבנו ר' מנחם, שְׁמָעוּ כִּי נְגִידִים אֲדַבֵּר – עיונים בתופעת המנהיגות בקהילות ישראל בימי הביניים: ספר יובל לכבוד פרופ' מנחם בן-ששון בהגיעו לשיבה, בעריכת נ' אילן, ח' בן-שמאי ומ' פרנקל, ירושלים תשפ"ד, עמ' 363–437.
- "Responsa of Isaac ben Sasson and his son Menaḥem (Hebrew)," *Studies of Leadership Phenomenon in Jewish Communities during the Middle Ages: A Jubilee Festschrift on the Occasion of the Seventieth Birthday of Prof. Menahem Ben-Sasson*, Jerusalem 2023, pp. 363–437

179. 'עיונים בתרומת הגניזה לחקר הרמב"ם, בתוך: הרמב"ם וגניזת קהיר (ערך: מ"ע פרידמן), ירושלים תשפ"ד, עמ' 1–297.

"Geniza Studies and Maimonidean Research" (Hebrew), in: *Maimonides and the Cairo Geniza* (M. A. Friedman [ed.]), Jerusalem 2023, pp. 1–297.

180. 'שלמי מילים בערבית-יהודית: יום של חול ונקודה בכתבי הרמב"ם, 'איש אשר רוח בו', מחקרים בתרבות הערבית-יהודית מוקדשים לזכרו של יהושע בלאו ז"ל (ערכו: מרים פרנקל ופיל אקרמן ליברמן), בוסטון 2024, עמ' 203–210.

"Judeo-Arabic Lexical Offerings: An unhallowed Day and a Point in Maimonides' Writings" (Hebrew), *"An Inspired Man": Studies in Judeo-Arabic Culture Dedicated to the Memory of Joshua Blau* (ed. M. Frenkel and P.I. Lieberman), Boston 2024, pp. 203–210.

181. 'Two Judaeo-Arabic Letters to Abraham Maimonides: A Recommendation and a Condemnation of a Communal Leader', *Interconnected Traditions: Semitic Languages, Literatures and Cultures, A Festschrift for Geoffrey Khan, II, The Medieval World, Judaeo-Arabic, and Neo-Aramaic* (A.D. Hornkohl et al. [eds.]), Cambridge, UK, 2025, pp. 257–286

182. 'בית, תינוק ואישה – בית, אישה וסוס: מסורות מקבילות ביהדות ובאסלאם, שנתון המשפט העברי, לג (מחקרים לכבודו של פרופסור גדעון ליבזון), בעריכת ב' פורת, ירושלים תשפ"ה, עמ' 513–537.

"House, Infant and Wife—House, Wife and Horse: Parallel Traditions in Judaism and Islam (Hebrew)," *Shenaton ha-Mishpat ha-`Yvri (Gideon Libson Jubilee Volume)* 32 (2025), 513–537 (Hebrew).

183. 'קושיית תלמיד על הדרשה של רבו (הרמב"ם) בשבת, שיר המעלות לדוד: מחקרים במדעי היהדות לכבוד הרב פרופ' דוד גולינקין, בעריכת מ"ש כהן, ירושלים תשפ"ה, עמ' 161–189.

"A Disciple's Challenge to his Teacher's (Maimonides') Shabbat Sermon," *Shir Ha-maalot L'david: Essays in Jewish Studies in Honor Rabbi Prof. David Golinkin*, ed. M.S. Cohen, Jerusalem 2025, pp. 161–189.

184. 'ריבוי נשים בישראל: תשובות ותעודות נוספות מן הגניזה, גנזי קדם, כא (תשפ"ה), עמ' 73–100.

"Jewish Polygyny in the Middle Ages – Newly Discovered Documents from the Geniza (Hebrew)," *Ginzei Qedem*, 21 (2025), pp. 73–100

185. 'עשיית ראש השנה בארץ ישראל ביום אחד במקורות רבניים וקראיים, ספר יובל לכבוד חגי בן-שמאי (התקבל לפרסום).

"Celebrating Rosh ha-Shana in Eretz Israel on one or two days in Rabbanite and Karaite Sources (Hebrew)," *'A Clear and Expansive Tongue' Studies in the Judeo-Arabic Language and Culture Dedicated to Prof. Hagai Ben Shammai*, by Miriam Frenkel & Phillip I. Lieberman (Eds.), Brill, pp. 572–603.

186. 'התנגדות לביטול חזרת הש"ץ בבית הכנסת הגדול והוראת הרמב"ם (ספר יובל לאורי ארליך), התקבל לפרסום.